

základě cizozemských titulů exekučních, byl pojat, a jenž zní podstatně jinak, totiž že »Uznání cizozemského rozsudku jest vyloučeno, jestliže soudy státu, jemuž cizozemský soud náleží, podle německých zákonů příslušny nejsou«. Tu jde nikoli o příslušnost před zahájením rozepře, nýbrž prostě o příslušnost, třeba nastala teprv po zahájení rozepře, a v tom smyslu nutno následkem reciprocity aspoň v poměru k Německu vyložit i § 80 čís. 1 ex. ř., by vzájemnost byla úplná a nastala rovnoprávnost, jak toho zásada věrnosti a víry a úmysl obojích vlád, jež příslušná prohlášení učinily na základě předchozího oboustranného jednání, vyžaduje. Arg. vyhláška čís. 131/24 posl. odst. slova »v tomto rozsahu«, tedy právě také v rozsahu § 328 čís. 1 něm. c. ř. s. Jinak by totiž pro Československo v Německu předpis § 328 čís. 1 něm. civ. soud. řádu splněn byl, rozsudek o vykonatelnosti by se vydal a exekuce by tedy byla povolena (§ 722 a 723 něm. c. ř. s.), protože § 38 něm. c. ř. s. rozeznává výslovnou a preklusivní úmluvu o příslušnost soudu a § 39 o této praví, že nastává tím, že žalovaný k věci hlavní projednává, aniž by nepřislušnost uplatňoval, kdežto pro příslušníky Německa v Československu by předpis § 80 čís. 1 ex. ř. splněn nebyl a exekuce tedy povoliti se nemohla, ačkoli jinak jest v § 104 čtvrtý odstavec j. n. podstatně stejné ustanovení, jako v něm. c. s. řádu v § 39. Rozdíl je jen ten, že něm. c. ř. s. nezná t. zv. prvního roku, nýbrž i v řízení před »Landgerichy« musí se námitka nepřislušnosti vznésti dřív, než se žalovaný pustí do jednání (§ 274), zrovna tak jako v řízení před »Amtsgerichy« (§ 504), což ovšem je rozdíl pro spornou otázku naprosto nepodstatný. Doložit dlužno jen, že, byla-li založena příslušnost preklusivní prorogací pro spor listinný podle § 592 a násl. něm. c. ř. s., byla tím samým založena i pro spor vyhražený podle § 599 téhož řádu, neboť podle § 600 téhož řádu je to jen pokračování původního sporu, jako v tuzemsku platební příkaz a následující na to na námítky žalovaného spor jsou dohromady také jediným řízením. Zdejší c. s. řád výhradu námitek v mandátním řízení, jež odpovídá německému listinnému sporu, nezná (§ 548 násl. c. s. ř.), kdežto něm. právo zase nezná platebního příkazu, majíc místo něho stručné jednání, stručné právě tím, že se námítka podle § 598 vyhrazují.

Čís. 7233.

Pozemková reforma.

Nevyhledává se, by před uvedením v držbu zabrané nemovitosti byla složena přejímací cena. Obdoby jiných zákonů o vyvlastnění nelze tu použiti.

Nárok Státního pozemkového úřadu z výpovědi jako exekučního titulu nepomíjí tím, že exekuce nebyla do určité doby provedena. Obdoby předpisů § 575, třetí odstavec, c. ř. s. a § 200 čís. 3, 282 ex. ř. nelze tu použiti.

Předpis § 863 obč. zák. neplatí pro styk s úřady.

(Rozh. ze dne 9. srpna 1927, R I 707/27.)

K návrhu Státního pozemkového úřadu povolil soud prvního státního soudu exekuci vyklizením zabraných nemovitostí. Rekursní soud napadené usnesení potvrdil.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Pravda, že v jiných zákonech vyvlastňovacích, tak zejména v zákoně čís. 30/1878, upravujícím vyvlastnění k účelům železničním, jest nařízeno, by přejímací cena (odškodnění) byla složena před uvedením v držbu vyvlastněné nemovitosti. Avšak zákon náhradový takového předpisu nemá a to z dobrých důvodů, neboť v řízení o pozemkové reformě jest přejímatelem stát, jenž zajisté jest za přejímací cenu každému dostatečnou zárukou, takže vyvlastněný nemusí mít obavy, že by se mu jí nedostalo. Nelze tedy oněch jiných vyvlastňovacích zákonů zde obdobně použít, nehledíc ani k tomu, že tu není mezery, již se vyžaduje k obdobnému použití jiných zákonů. Není tu mezery, neboť není pravda, že zákon náhradový neurčil dobu, kdy se má přejímací cena platit, pokud se týče vypořádání a jak, neboť, co se zvláště týče přebytku připadajícího vlastníku, není předepsána výplata, nýbrž Státní pozemkový úřad může podle své vůle zapsat sumu tu do náhradové knihy. Předpisy o vypořádání přejímací ceny jsou §§ 29, 59—61, 70 náhr. zák. Náhradový zákon nemá předpisu o tom, že nárok Státního pozemkového úřadu z výpovědi jako exekučního titulu pomine, nebude-li exekuce do určité lhůty provedena, naopak § 20 (3) náhr. zák. má ustanovení, že, i když Státní pozemkový úřad lhůtu k vyklizení, což není ničím jiným, než lhůtou výpovědní, prodloužil, nicméně může exekuci kdykoli provést, není tedy ani na výslovně udělené příročí vázán, a to proto, že jde o veřejnoprávní nárok nesmírné důležitosti, o provedení pozemkové reformy, která jest reformou sociální a nesmí býti v postupu svém ničím zdržována, takže udělil-li Státní pozemkový úřad, mylně zhodnotiv budoucí poměry, lhůtu proti těmto veřejným zájmům, nesmí jim to býti na škodu. Obdoba předpisů § 575 třetí odstavec c. ř. s. a § 200 čís. 3 a 282 ex. ř. nemůže tu mít místo, jak nejvyšší soud již vícekrát podrobně vysvětlil. Státní pozemkový úřad má právo vypověděné nemovitosti převzít, kdy se mu to hodí a jak to postup jeho pracovního plánu vyžaduje a jeho pracovní síly umožňují. Že vypověděná strana musí v mezičase řádně na vypověděných nemovitostech hospodařiti, je pravda, to jí právě ukládá zákon, ale nemůže z této své povinnosti vyvozovati právo na podržení nemovitosti a zánik výpovědi jako exekučního titulu, neboť převraceti povinnost ve svůj prospěch a vyvozovati z ní pro sebe právo, jež by v důsledcích svých povinností tu rušilo, jak stěžovatel činí, není logické. Činil-li stěžovatel v mezičase investice, dostane je nahrazeny podle míry § 43 náhr. zák. Docela bezdůvodné je též dovozování stížnosti, že Státní pozemkový úřad se dané výpovědi »mlčky« vzdal. Pro úřady, t. j. pro úřední jednání neplatí předpis § 863 obč. zák., jak nejvyšší soud též již mnohokrát objasnil, neboť to je

předpis pouze pro soukromoprávní styk, tedy zejména pro soukromoprávní smlouvy a jiná soukromoprávní prohlášení, kdežto Státní pozemkový úřad zastává zájmy veřejné. Avšak i kdyby na krásně platil, všecko to, co tu stížnost uvádí, není takovým nutkavým důvodem pro předpoklad vzdání se, jaký § 863 důrazně vyžaduje.

Čís. 7234.

S hlediska § 37 ex. ř. jest lhostejno, zda má vybavovatel živnostenské oprávnění k obchodování se zabavenými předměty.

(Rozh. ze dne 9. srpna 1927, Rv I 360/27.)

Žalobkyně domáhala se na vymáhajícím věřiteli, by byly vyloučeny z exekuce proti jejímu manželovi předměty, zabavené pod pol. 1—35 zájemního protokolu (různé drogy a pod.), k nimž prý nabyla vlastnického práva. O b a n i ž š í s o u d y uznaly podle žaloby, o d v o l a c í s o u d mimo jiné z těchto důvodů: Nelze souhlasiti s odvolatelem, že právní posouzení této rozepře závisí od živnostenského oprávnění žalobkyně k obchodování s předměty uvedenými pod položkou čís. 1—35. Jakmile žalobkyně o předmětech těch prokázala platný nabývací důvod, a platný nabývací způsob, prokázala tím zároveň, že nabyla jejich vlastnictví (§§ 424 a 426 obč. zák.), jakož i, že pro toto její právo k nim jest nepřijatelné vedení exekuce na předměty ty odvolatelem (§ 37 ex. ř.). I není-li žalobkyně pro nedostatek živnostenské koncese k tomu od příslušné okresní politické správy oprávněna provozovati po živnostensku obchody s předměty těmi, zejména povahy, naznačené ve zprávě okresní politické správy v Klatovech, nemůže tato skutečnost nic měniti na vlastnickém jejím právu k předmětům těm, když tyto nejsou věcmi, podle své vlastnosti z právního obchodu vyloučenými (§ 356 obč. zák.).

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Pokud žalovaný s hlediska dovolacího důvodu podle § 503 č. 4 c. ř. s. vytýká odvolacímu soudu, že nesprávně vykládá živnostenský řád co do živnostenské způsobilosti žalobkyně ku provozování drogerie, přehlíží, jak na to správně již poukázal odvolací soud, že rozřešení tohoto sporu nezávisí od živnostenského oprávnění žalobkyně k obchodování s předměty zabavenými, nýbrž od zodpovědění otázky, nabyla-li žalobkyně k věcem těm vlastnictví (§§ 424 a 426 obč. zák.), čili nic. Nabyla-li však výhradního vlastnictví k věcem těm, jak správně uznaly nižší soudy, bylo tím vyloučeno, by současně byl jich vlastníkem exekut, manžel žalobkyně, proti němuž jedině mobilární exekuce směřovala, z čehož zřejmě vyplývá, že exekuce vedená žalovaným proti manželovi na zabavené věci jest nepřijatelnou, a že nutno ji zrušiti (§ 37 ex. ř.). V tom směru dlužno poukázati ke správným, stavu věci i zákonu hovícím vývodům napadeného rozsudku.